

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Talio, Sev Metiens Et Remetiens Mensvra

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1650

§. 2. Lucij mercatoris, & Nuti famulis eius calumniatoris funesta tragœdia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52346](#)

mus, siue ea sit ex historici, siue è Poëtæ taberna sumpta. Parum id moror, in utroq; genere possumus, seu quid factum, seu quid faciendum demonstrare.

§. II.

Lucij mercatoris, & Nuti famuli eius calumniatoris funesta tragœdia.

Author est Ioan. Baptista Giraldus Cyn-
thius nobilis Ferrariensis, Italicus scriptor, apud quem hæc leguntur. Alfonso II. Du-
ce Ferrariensi, Lucius honesti nominis, & copiosus mercator magnum sanè quæstum ex lana & sericis mercibus faciebat. Hic, in spem tabernæ custodiendæ, puerulum ex lapide emptum, liberaliter educabat, quem Nutum appellavit, Ponirum dictum antè, quām emeretur, utriusque nominis mensuram egregiè impleturū; immò Theocrinem Tragicum Mundo daturum. Videbat enim ingenium in eo Mercurialibus negotijs aptum. Itaque confidebat, se præsertim magistro, insignes eum progressus facturum, eausurumque aliquando & ipsum ditissimum institorem. Quam ob caussam, ubi primùm adoleuit, omnem illi tabernæ suæ concredidit administrationem. In fauore indelegit sanguinem præcedit. Mercator igitur,

L 5

quam-

Ioa Bap-

Gyrald.

Cynthius

part. 2.

Hecate-

mitorum

Italicor.

Decade 8.

Nouella.

I. pag. 117.

Venet.

1584. ap-

presso Fa-

bio &

Agostin.

Zoppini,

&c.

quamuis liberos haberet haud paucos, hunc tamen *Nutum* in negotijs expediendis prætulit; neque sanè etiam minore dilectione & cultu dignabatur, quām vnum ex illis. Post quam autem ex ephebis excessit, præter lauum victum, stipendiū ei etiam dedit annū non contemnendum. Quin & mantissam honororiā identidem addebat, vt & spiritus adderet. Accessit ad hanc benevolentia alia occasio. E mercatorum collegio alius quispiam defunctus quingentos aureos, in testamento, reliquerat, ad arbitrium Lucij applicandos cuicunque iuueni, qui speraretur aliquando mercatorum societati profuturus. Hanc omnem pecuniæ summam Lucius *Nuto* suo attribuit, disertis verbis addens: se volente, posse illum hanc summam cum suis mercibus quæstui exponere, vt non in Lucij, sed in *Nuti* commodum excresceret fœnus: plura etiam atque maiora pollicitus, si modò, vt ad id tempus impigrè fecisset, ita virtutem & fidem porrò curæ haberet. Qua liberalitate incredibiliter exhilaratus *Nutus*, gratijs quām potuit maximis Patrono actis, accepit conditionem, & ex totius pecuniæ in calendariū relatæ partibus triginta, vñ am ipse sibi vendicauit.

Mala

Mala indoles, etsi habet acetum in pectore, tamen beneficijs non sit grata: & pecunia cupiditas indomita est, cum inualescit. Interlapso biennio, ea *Nuti* pecunia incrementum sanè magnum fecit; longè tamen minus, quam Lucij. Cœpit ergo *Nutus* suum cum heri lucro conferre, atque progressum utriusque inter se comparare; suspicere & admirari domini augmentum, suum contemnere, & nihil facere: denique sapienter scripsit Apostolus: *Qui volunt 1. Tim. 6. diuites fieri, incident in tentationem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociva, qua mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes errauerunt à fide, & inferuerunt se doloribus multis.* Quod etiam huic *Nuto* accidit, quem inuidia auaritia eò induxit, ut vilitatis suæ, & omnium beneficiorum oblitus, statuerit patronum suum non modò bonis & honore exuere, verùm etiam perfidissimè è vita exturbare. Et quia malis numquam voluntas, sed tantùm occasio peccandi deest, noctu diuq; cogitabat, quo pacto, quæ heri erant, sua facere posset. Aliquando fortè herus nihil mali de *Nuto* suo (quem ubiq; ad nutum

tum habebat obsequentem) suspicans, clauem ei Apothecæ tantisper tradidit, vt eam obseraret, pro more, mox reddendam. Et mox etiam reddidit, sed priùs clam ceræ ad id paratæ impressit. Ad eius exemplum clauem adulterinam trifurcifer fieri curauit. Noctu igitur cum fratre minore tabernacula ingressus, plurimaque pretiosorum pannorum volumina, atque alia, quæ ipsius erant, sibi ipsi abstulit, & loco subterraneo paucis noto abstrusit. Lucio altum dormiente. Facto postea die, Lucius Apothecam suam visitauit; quam vt primùm reserauit, à nocturno fure compilatam fuisse deprehendit. Ibi incredibile dictu est, quām fuerit vehementer commotus, tantoque magis, quod id damnum ad *Natum* quoque pertineret. Primum ergo habuit, vt ad eum aduolaret, cui occurrenti cladem acceptam sollicitè nuntiauit, ab eo solatium, ab eo consilium, ab eo opem expectans. Sed longè alia omnia inuēnit. Indoles nimirum, tempore duro, se prodere cœpit. *Inutus* enim ad hunc nuntium, vultum, & colorem, & vocem mutauit, & iracundo simillimus, Superos, inferosque inuocauit in vindictam. Mox etiam in Lucium acerbissimè inuectus, non dubi-

dubitauit in eum culpam coniçere, immò ipsummet furti se alligasse, dicere: nam clauim penes ipsum solum fuisse; claustra integra esse; seris neminem vim adhibuisse; neq; effractas fenestras; nulli igitur alij ingressum patuisse, nisi senecioni; iam demum apparere, quorsum sibi quingenti aurei, quorsum aliæ pecuniaæ sint ad tempus potius concessæ, quam donatæ; nimirum suam sic industriam fuisse excitandam, ut impensis laboraret, si heri lucratam quam sua tractaret: nunc, cumulo satis aucto, omnia repente subduci, ut fructus cum radice penes dominum maneret. Nimirum hac est merces mea, inquiebat, hanc pro tam fideli, sedula, ac diurna viginti annorum seruitute gratiam fero? In hoc rem tuam auxi, ut perderem meam? Hac arte uteris, ut jam prætextu aliena furacitatis mea mihi iuslissimo titulo acquisita velis circumscribere? Iuro, si quis Ferrariae locus est iustitiae, effecturum me, ut tu perfidiose vorule, in malam maximam crucem tollaris. Ad hæc tot plausta conuitiorum obstupuit senex, neq; satis capere potuit adeò inexpectatam clientis, & in eam usq; diem obsequentissimi famuli sui insaniam: atque ut erat mitis ingenij, placidissimè in hæc verba

verba respondit: *Hacnē effutire audet, fili!*
Ego nē ut furari, ego tua ut furari ausim, cuim
amore & gratia facere quidnis & pati paratu
sum? quem hanc aliter ac filium amo? quem:
luto eductum educaui? cui tot munera contu
li? cui omnia concredidi? Sine detumescere pa
lis per iram; pone furorem, & opinionem quoque
istam pones. Citiūs ira potest, quam malitia
placari. Quare ad hæc mitissimè dicta, Egra
gium verò amorem, subiecit verus litium cra
ter Nutus, qui tam diu, tamque, laboriosè compor
tatum senectutis olim mea sustentaculum, opa
minime modicas mibi audet interuertere? Itane
famulos tuos optimè de te meritos, ita tibi fide
lissimè seruientes remuneras? Sed ita me superi
adamas sint, ut non permittam hac te de impro
bitate gloriari. Dixit, & stomachabundus se
proripuit ad Prætorem, nihil non commi
niscens, ut Lucius ad carcerem, tandemque
etiam ad furcam addiceretur. Ad id indu
cendum Prætorem multis rationibus con
tendebat. Multum in utramque partem po
test fama, quæ si bona est, tam facile num
quam creditur, quod accusatur. Quia igi
tur Lucius tota vrbe vir in paucis bonus
& honestus habebatur, nec ullus erat, qui
de iniuria ab eo umquam accepta fuerit
questus,

questus, præsumptio pro illo fuit. Quin & opulentia quoque Lucij non sinebat credere, ad tam turpe eum facinus descendisse. Quare actorem seriò est cohortatus Prætor, videret, quid ageret; Lucium hactenus in re nulla culpabilem repertum, & cunctis honoratum; temerè rem tanti momenti, contra dominum, præsertim à famulo, ad tribunal non deferendam. At Nutus: *Equidem, aiebat, melius ego cum, & magis domesticè, quam alijs nouere. Quod si vita eius rationem patefecero, equidem in stuporem omnes dabo, quotquot bene de ipso sensere ad hoc tempus.* Interim tamen aliud à te non flagito, quam ut, quod à te requirit iustitia, officium tuum facias. Vixtus importunitate Prætor respondit, *Non commissurum se, ut officio suo defuisse videri posset.* Itaque linguam magis Nuti, quam caussam Lucij veritus, illo dimisso, hunc per accensum ad se citauit. Quo præsente, irato similis, *Natū, inquit, pulchra coronide voluisti honesta ceteroqui vita clausulam imponere, dum religioni tibi non duxisti, illi famulo suum interuertere, qui tot tibi annis operam tam gnauam locauit.* His auditis Licius pñne extra se positus obtestari cœpit, ne hoc de se crederet; simul uti cognouerat,

candi-

candidè factum commemorauit, dicas capi-
ti suo dirissimas imprecatus, si aliter res se-
haberet, ac diceret; eoqué Deum, & Diuos
testes, ac vindices implorauit, vocauitq; in-
nocentiax suæ patronos & defensores. At
Prætor, Quando seras, inquit, nemo violauit,
neq; claustris vim intulit; neque cardines effra-
eti fuere; neque, ut tute confiteris, prater u-
nuno, clamim hypothecæ in potestate habui-
villus, quis non videat, te magnis praividicis la-
borare? Cui quidem exceptioni satisfacere
cùm non posset Lucius, lorarijs mandauit,
ut eum lictores in carcerem abreptum tor-
mentis subigerent ad veri enuntiationē. In-
terim tamē partim ex graui senis optimi te-
stificatione, partim ex verbis, quibus sele-
purgabat, & ipso vultu, quo innocentē se
astruebat, animus illi præfigiit, fore ut tan-
dem veritas proderetur. Quare, et si cum
Nutus quoque passim in vrbe Lucij fugillan-
di finem nullum faceret, commonuit secre-
tò, quotquot nouerat lautos mercatores,
ut ad prætorium concurrerent, & vincula
torturamque Lucij stipulatione 20000 au-
reorum redimerent; donec ventilata cauſa,
& comperto vero, reus innocens pronun-
ciari posset. Factum, quod suggessit. Ita
permis.

permissus tum quidem est domum se recipere Lucius, comparitus, quandocumq; reuocaretur, & amissuris illis memoratam pecuniam, si aut fuga se subduceret, aut causa caderet reus. Numquam fatigatur impedimentis cupiditas diuitiarum. Itaque nebulo ille lucri maioris audius, cum Lucium nondum neci datum esse videret, cui vitam suam in acceptis referre debebat, liberèq; domi degere, decurrit ad Alfonsum Ducem, & querula ciulatione multis est deuestus, Apud Prætorem, pauperum caussis neque locum, neque aurem esse; iniurias grauissimas negligi; diuitum nempe amicitias & munera præualere. Quod ut ostenderet, simul tanto verborum pondere, quā componuerat, fabulam recensuit, ut non de nihilo esse Ducis persuaderet. Qui proinde ei promisit, effecturum se, ut post hac queri amplius non posset, ius sibi tributum non esse. At mandato igitur à se homine nequam, sine mora Prætorem ad se euocauit, vultu sciscitatus ex eo: *Cur de manifestario furto accusatum mercatorem caussam è vinculis dicere prohibuisset?* Cui ille retulit: *Rigorem legum aequitate Præterum esse temperandum, quarum finem, non verba debeant expendere.*

M

Enim.

Enim uero cum accusatus huc usq; honesto semper nomine faerit ubiq; notus, temerè se facturum fuisse, si talem virum ad unius seruinationem in carceres continuò compiegisset. Immò adeò sibi videri Lucium non affinem intenti criminis, ut potius coniectura sit probabilis admodum, per summam etiam calumnias fortunas eius ac vitam peti. Inhumanum afflictio addere non citra iniuriam afflictionem. Sperare se, breui emersuram veritatem. Ceterū nihil omissurū se, quod sui muneris efficiat. Post hæc illi recensuit, vnde Coreggiani (ex hac enim familia erat Lucius) accusatio sibi commentitia videretur; addiditque: Nisi ciuib; passim integritas eius viri longe fuisse testatissima spectatissimaq; haud sane honestissimum mercatorum ordinem fidem suam a tot aureorum, hoc est, 20000. pro eo fuisse interpositurum. Dum hæc à magistratu geruntur, Lucius his miseris ærumnis absolui cupiens, Nutro per certos quosdā homines vltro spondit, damnum se ei omne de suo resartum; & additurum insuper 500 aureos, si actione cœpta desistens caussam suam desereret, omitteretque porrò sibi negotium facessere. Sceleratus impostor, qui obuijs vlnis hanc liberalitatem debebat amplecti, nouam

nouam ex ea sumpsit occasionem Euergetæ
suo lethaliter nocendi. Siquidem denuò ad
Prætorem cucurrit, & questus est, quòd ve-
terator senecio malè sibi conscius, suppli-
ciumque metuens, dictam modò summam
obtulerit, eaq; se corrumpere voluerit. Nec
aliud esse istud, quām apertam criminis
perpetrati confessionē. Cui Prætor, Nem-
pe quid detrectas, aiebat, tam insignem condi-
cionem, cùm prater tuum, tantum rebus tuis
auctarium accedat? Et meminisse debeas, exige-
re rationes tuas ad communis humanitatis sen-
sum, ut cum eo, à quo jam inde à teneris altus
atq; educatus sis, non summo jure, qua summa
esse dicitur iniuria, experiare. Et vel ex hac tam
inusatæ munificentia oblatione ego haud iniu-
riæ colligam, illius intaminatam animi magni-
tudinem, statuamq; id scelus, quod tu illi affri-
cas, minime in illum cadere. Hisce velut telo
percussus, pertinaciam tamen non mutauit
Nutus, sed ita respondit: Ego verò volo, ut
de verali improbitate Orbi constet. Et, quando-
quidem video, quām agrè tute te permoneris-
nas, ut, quod aquum est, pronunties, decurrat
sanè rursus ad summum & incorruptum iusti-
tia mysteriū Duce Alfonsum, qui & me resti-
tuat in integrum, & justum sōnti decernat sup-

M 2

plicium.

sto sem.
factu.
erui de.
pegisset.
nem effi-
proba.
alumnis.
um effi-
tionem.
m. C.
ris effa.
eggiaij
ecusatio
tque:
longe s.
ne hont-
suam al-
se inter-
runtur.
cupiens,
tro spo-
resartu-
reos, si
iam de-
gotium
i obuij
nplecti,
nouam

plicium. Dixit, & inde se furioso impetu proripiens, atque urbem vbiique inconditis replens quiritationibus, apud Ducem efficit, ut Prætori accersito severissimè manda-
retur diligens in caussam inquisitio. Ibi Pra-
tor Duci prolixè ostendit, quibus religioni-
bus angeretur; Cur in carcerem rapiendum
Lucium esse haud existimârit: nec dubitare
se, dixit, quin breui constitutum sit de syco-
phantia. Interea *Natus* vt dolum malum
peiore necteret, cùm aditum ad tabernam
pannariam sibi non amplius patere videret,
ianua pluribus seris communita, subornauit
quemdam, vt, per speciem pannos emptu-
ri, ad tabernam admissus, clam aliquid in-
ferret secum è tela aurea, quam ipse sibi cle-
pserat, insereretque Lucij mercibus. Quod
vbi ad animi cessit sententia, denuò fatiga-
tum Prætorem eò adduxit, vt lictores mit-
teret, qui num delatoris merces inter mer-
ces Lucij comperirentur, inquirerent. Mit-
tuntur, & opportunè Lucium in ipsa taber-
na reperiunt, qui dum, vt fit, sui panni volu-
mina hinc inde volutat, explicat, compli-
cat, auream quoque telam deprehendens,
lictoribus spectantibus subitò rubore per-
funditur, & colore fatetur, cuius reus non
erat.

erat. Inuolant lictores, & telam è manibus illi eripiunt, hanc ipsam quoque sibi asportatam queri Nutum dicentes. Necessitatē igitar Lucio secum ad Prætorem eundi imponunt: qui haud grauatè obtemperat. Ibi rogatus de tela, ingenuè fassus est, se eam inter suas merces reperisse, sed à se ibi nequaquam repositam esse, videri vel magicis artibus, illuc venisse, vel ab ipso cacodæmone eò importatam esse: innocentiam suam mirabiliter tentari. Prætor toruante fronte ferociam fingens, *Quin tandem, inquit, tot prejudicijs pressus celare crimen desinus? non patésentis jam fraudem?* At ille nullum non lapidem mouit, vt innocentiam suam astrueret. Ita inter se agentibus Prætore & Lucio superuenit Nutus, & velsut vnguis, quod dicitur, in ulcere, exacerbavit causam, flammamque camino addidit: efficere tamen non potuit, vt manus adversario, aut vincula iniacerentur. Adduci enim se Prætor non patiebatur, vt gravius in Lucium consuleret priùs, quam cum Duce ipse egisset de impostura, quam conciiebat ex sollicitudine accusatoris. Sensit id sceleratus *Nutus*, & rursus præuertens apud Ducem ipsum Prætorē quoq; vt reum

M 3

accu-

accusauit, vt qui suam contemneret pauperatem, & Lucij opes vereretur, semperq; juris processum procrastinaret, nec furem dierectum multaret. Vrgebat autem supra modū telam aureā in taberna Lucij inuentam. Et quò non venit vindictæ cupiditas, immò auiditas habendi? ausus est temerarius accusator dicere, ad suspendium se adætū iri, nisi Duce Prætore æquorem experiretur. Qua tam effronti audacia motus Dux sigillatim voluit à Prætore de omnibus edoceri, atq; intelligere, cur carceres differret, atque ad torturam non procederet. Prætor, famam, innocentiam, agendi modum, quo Lucius vtebatur; *Nuti* autem importunitatem, & suspicandi caussas ita Duci exposuit, eiq; adeò satisfecit, vt totam caussam eius arbitrio ac prudentiæ permetteret. Ita à Duce discessum est. Poterat irritari meritò Lucius tot iniurijs ab ingratisimo *Nuto* affectus, quia tamen mitis erat animi, denuò, lite pendente, honestos viros ad *Nutum* alegauit, qui suo nomine, amicè rogarent, vt tandem à se innocentem accusando desisteret; spondere se ei, non modò indemnē eum futurum, sed, præterquā, quod in integrum eum sit restituturus, & redhibitus

biturus 500 nuper promissos aureos, post-
hac, toto decennio, se ei permisurum dimi-
dium lucrum, quod ex diuenditis mercibus
è sua taberna ad se solum esset redditum.
Sed, ô ingratos mortales! ô hominē effron-
tem! etiam his condicionibus noluit sub-
scribere *Nutus*, immò iam Chius aut Aby-
denus, non *Nutus*; dictitans, jam sibi non
licere, cœptam apud magistratū litem caus-
samque deserere; & suspicionem calumniæ
in se vertere. Itaque vltima voluit experiri,
vt aduersarium è vita exturbaret. Abierat
annus, hac calumniæ tragœdia durante.
Interea vxor Lucij tantæ infamiæ impati-
ens, præ luctu mortua est. Lucius autem &
tori consorte ægrè carens, & liberis tamen
obtrudere nouercā nolens, puellam deam-
auit haud procul à suis ædibus habitantem,
gnaram tractandi sericum, atq; opera Phry-
gia conficiendi. Huius domum, cùm Nutus
ab Lucio celebrari non ignoraret, sperauit,
eius opportunitate tandem se exitialem tra-
gulam illi iniecturum. Misit cum corbe fra-
terculum, qui in eo dibapham ædibus ama-
siæ, quam domo abesse explorauerat, infer-
ret, ac retro lectum destitueret, indeq; sese
actutum subduceret. Interim ipse curriculo

M 4

se ad

se ad prætorem contulit, lictoresque, qui in domo amasæ illius anquirerent, poposcit. Adeò contumax est malitiosè persequentiis animus: adeò inquieta calumniandi libido. Sed nihil attraxit funis *Nuti*. Lucius quippe toties ictus, totq; malis exercitus, tandem sapere, & calumniatoris sui machinationibus attendere didicit. Cùm ergo vivisset, fratrem *Nuti* nescio quid pallioteum gestare, ac furtim se in ædes amasæ suæ penetrare; è vestigio eum insecutus, eodem se intulit, puerumque dibapham, pone mulieris lectum deponentem deprehendit. Illico igitur irruit, manus iniecit, & aduocato famulorum subsidio, impostorem cum purpura & sportula ad Prætorem adduci curauit, eo ipso tempore, quo lictores procurabantur, ad perscrutandam amasæ domum. Puer conspectu Prætoris conterritus, stropham omnem fratri detexit: quia & historiam omnem de compilata à se, atque à fratre suo, taberna pannaria, per adulterinam clauem reserata, percensuit, non solum Prætore, sed etiam multis alijs, atq; ipso quoque Lucio audiente. Quis tunc latior Lucio, qui expeditum se ærumnis maximis sentiebat? Et tamen adeò bona erat

mentis,

mentis, ut gaudium hoc non paruo dolore
perturbaret, eò quòd videret, Nutum, quē
à puero educarat, & tanto opere semper
dilexerat, suo loco implicari, & de capite
periclitari. Etsi enim eum tam immemorem
beneficij, tamque iniurium, & adeò exco-
gitata deliberataq; malitia pertinacem ex-
pertus esset, tamen antiquus amor præua-
luit; & versabatur illi in mente Christi præ-
ceptum: *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos: & orate pro persequenti- bus, & calumniantibus vos: ut sitis filii Patris vestri, qui in cælis est.* Itaque statuit eum sta-
tim de discrimine, in quo versaretur certio-
rem facere, & ad fugam hortari. Iam eā
caussa è conlaui Prætoris egressus scalis
imminebat, cùm illi occurrit Nutus, existi-
mans omnia, quæ per fratrem minorem,
machinatus erat, probè gesta esse; effectu-
rusque vt lictores maturè mitterentur ad
ædes amasiæ perscrutandas. Cui Lucius, ô
Nute, ni actutum te hinc amoliris, perijsti. Pa-
tent omnia Prætori. Vincula tibi injicit; ma-
lum maximum dabit. Nutus amentia cæcus
ab irato hæc dici ratus, exemplo mille in-
Lucium conuitia regessit. Ille autem etiam
atque etiam rogauit, vt fuga sibi consuleret;

M 5

non

non esse amplius simulandi locum. Quanto magis rogauit herus, tanto minus illi credidit *Nutus*, altiusque clamauit. Qui ut caperetur, iam mandaturus erat Praetor, cum audijt foris iurgantium voces, januaq; repente reducta conspexit ipsissimum Nutum pessimis conuitijs herum suum innocentem proscindere. Neque eius aduentus morus est homo nequam; sed magis effera-tus in ipsum judicem inuehi coepit, quasi rem jam confectam haberet: Et, *Haccine Ferrariæ justitia est*, exclamauit, sic jura dispensantur? Nempe qui ditior est, innocentior est? pauperem quenvis suspicio facit reum? Sunt Superi, qui hac audiunt, qui vident, qui vindicentur. Adhuc plura erat declamaturus, sed interrumpens Praetor, *De justitia*, inquietabat, noli dubitare; dabit illa tibi, quod tuum est, & cum dicto eum introduci præcepit, ubi adhuc frater eius cum corbe, & dibapha morabatur. Quo viso, ita animo concidit *Nutus*, ut verbum nullum haberet in potestate. Tandem demum ad se rediens, de furto abs se commisso est confessus, &, velut repente alius factus, auaritiam, inuidiam, ingratitudinem, mendacia, technas, & calumnias suas accusans in genua procubuit, & misericordiam

ricordiam appellauit. Prætor, omnes qui aderant, iubebat horum meminisse: mox Nutum, ut indignitas rei poscebat, seuerissimè increpitum in carceres abripi præcepit: illud coronidis loco adjiciens, Tandem justitiam toties, non imploratam, sed irrisam atque despectam, dignam meritis mercedem Nutum daturam. His actis, it calumniator ad vincula, fama per urbem, Prætor ad Ducem; qui cognitis quæ acciderant, collaudata prudentia Prætoris, quod sententiam in innocentem non præcipitârit, statuit, ut eadem etiamnum luce, teterimus calumniator, per totam vndique urbem virgis concideretur, tandemque cum fratre in crucem ageretur. Quia verò hic ætatis annum 14. nondum excesserat, vitæ illi gratia facta est. Itaque de tergo tantum luit, ac postea in exilium abactus est, & corpore, & famâ lacerata; fratre & hominibus, & ventis in ludibrium facto: qui herum suum de furto infamans, ipse non solùm de furto, sed etiam, tamquam impudentissimus, & crudelissimus calumniator, & infamatus, & in patibulum sublatus pependit; qui ut Pætæcione calumniosior, ita merito etiam Tigelli noinfelicior fuit.

§. III.